

A PRADEIRA SC. CARBALLO (A CORUÑA)

De esquerda a dereita, Carmen, Fina, Jesús e Raquel

Plans de futuro en clave feminina

Viaxamos ata o concello coruñés de Carballo para coñecer o presente e indagar o futuro da gandería A Pradeira, unha sociedade civil da que forman parte Jesús Castro Esmorís e as súas fillas Carmen e Raquel, as cales apostaron por darlle continuidade ao negocio familiar e para o que xa teñen previsto un novo proxecto de mellora.

Localización: Xoane, Goiáns (Carballo)
Propietarios: Jesús Castro Esmorís, Carmen Castro Rama e Raquel Castro Rama
N.º total de animais: 220
Vacas en muxidura: 96
Media de produción: 35,5 l vaca/día
Porcentaxe de graxa: 4 %
Porcentaxe de proteína: 3,30 %
RCS: 133.000 cél./ml
IPP: 405 días
IA/preñez xovencas: 2
IA/preñez vacas: 2,3
ICO: 2.988 puntos
Cualificación morfolóxica: 80 puntos
Superficie agrícola: 72 ha
Venda do leite: Coreber
Prezo leite: 0,32 €/kg + calidades + IVE

As orixes desta granxa situada na comarca de Bergantiños remóntanse aos anos oitenta, cando Jesús e a súa muller, Fina, se fan coas primeiras vacas de leite.

En 1990 constrúen a primeira parte do establo e a sala de muxido, unha espiña de pescado coa que continúan traballando no presente, aínda que dos catro puntos iniciais pasaron a oito. En 2008 incorpórase Carmen e crean a sociedade, na que tamén participan Jesús e Fina. Ese mesmo ano levantan unha segunda nave destinada ao aloxamento da recría, fan unha fosa para o xurro e

cinco trincheiras de formigón para os silos; ademais, adquiren algo de maquinaria.

Así continúan ata 2016, cando se incorpora Raquel despois de rematar os seus estudos superiores de Enxeñería Agrícola. Un ano despois, coincidindo coa súa xubilación, Fina deixa a sociedade, de xeito que, a día de hoxe, son Jesús e as súas fillas os tres integrantes da empresa familiar, os cales, coa axuda dun empregado a tempo completo, coidan dun rabaño de 220 animais, dos que 96 son vacas en muxidura.

O establo, produto de todas as reformas e ampliacións que se foron sucedendo ao longo dos anos, abrangue unha superficie aproximada de 2.000 metros cadrados, un tamaño que xa non é suficiente para o número de cabezas actual; de feito, na parte que inicialmente foi construída para a recría, hoxe tamén teñen vacas secas e de leite.

Vista xeral das instalacións

Desde o punto de vista arquitectónico, trátase de varias naves unidas, todas elas con estrutura de formigón, teitos de uralita de diversas alturas e paredes de bloque parcialmente abertas co obxectivo de paliar os problemas de estrés por calor que sofren os animais nos meses de verán e que se traducen, fundamentalmente, en descenso de fertilidade. Para facerlle fronte a esta dificultade tamén teñen instalados varios ventiladores na zona de produción. Ademais, antigamente o patio das vacas de leite estaba sen cubrir, pero cando facía aire e chovía entráballes a auga no corredor de alimentación, un atranco que solucionaron poñendo uns toldos cos que evitan que a comida se lles molle.

Porén, as súas aspiracións de futuro van máis aló e xa están traballando no proxecto dun novo estable. “Queremos volver pedir agora un plan de mellora; se nolo conceden, ben e, se non, ímolo facer igual, a idea é seguir para adiante”, asegura Carmen. Jesús xa non formará parte desta nova etapa, pois pensa que agora si lle vai chegando o momento de descansar e desfrutar do retiro.

ORGANIZACIÓN DO GANDO

O apropiado manexo do gando é a clave do bo funcionamento desta granxa. “Se o estable funciona ben e a vaca está contenta, vas ter leite; se non o está, vas ter problemas”, reflexiona Carmen.

As vacas de leite divídense en dous lotes: un principal, de 74 animais, e outro pequeno, cos 22 restantes. Neste segundo lote agrupan as acabadas de parir e aquelas que sofren algún problema ou que, polo motivo que sexa, non arrincaron ben a lactación. “É un lote pequeniño para que estean máis a gusto e non se pelexen, porque, normalmente, cando incorporas unha vaca acabada de parir ao lote grande, adoita haber problemas de convivencia ao principio”, manifesta Carmen. “Cando se trata de xovencas procuramos telas un pouco máis de tempo ▶

OS ALICERCES DO NOVO ESTABLO

A idea que Raquel e Carmen teñen en mente é facer unha nave con estrutura metálica e capacidade para 112 animais en produción, aínda que nun futuro non desbotan a posibilidade de ampliar ata os 150. No seu interior proxectan colocar unha sala de muxido de 16 puntos, pois a de agora tamén se lles quedou pequena e obsoleta. Á fronte da elaboración do proxecto está Raquel, que planea rematar o papelorio este ano e para 2021 iniciar as obras. Deste xeito, as instalacións actuais quedarán íntegras para o aloxamento das vacas secas e da recría.

Schäffer

Alta Calidad Alemana Asegurada!

NOVEDAD
CAZO UNIFIED

SIEPLO®
FEEDING SYSTEMS OF THE FUTURE

Westermann
Reinigungstechnik

Tel. (+34) 985 634 238

Comercial: info@fondrigomaquinaria.com

Recambios-Asistencia: servicio@fondrigomaquinaria.com

www.fondrigomaquinaria.com

FIMA
2020
WWW.FIMA-AGRICOLAS

ZARAGOZA
ESPAÑA
SPAIN

25-29
FEBRERO
FEBRUARY

HALL PABELLÓN 4
STAND
A/23-29
TAMBIEN EN EXTERIOR!!
PLAZA NORTE - PI 25

► O MILLO É O PROTAGONISTA ABSOLUTO DA RACIÓN DE VACAS EN LACTACIÓN

aí porque, ao ser menos, arrincan mellor. Cando as trasladadas para o lote grande perden quilos, así que procuramos pasalas cando xa están no pico de lactación”, complementa Raquel.

Ambos os grupos descansan en cubículos de serraduras, que manexan con especial esmero para manter as células somáticas baixo control. A súa prioridade, conta Raquel, é que as vacas “estean cómodas e molestalas o mínimo posible”, por iso aproveitan as horas dos muxidos para facer as camas. Dado que as serraduras teñen unha gran capacidade de absorción, quitan todo o material mollado, removen o restante e bótanlle cal apagado dúas veces ao día para evitar a proliferación bacteriana. Deste xeito, engade a súa irmá, “a vaca está máis limpa, é máis fácil de muxir e non temos problemas de mamites”. Dos muxidos encárgase precisamente ela; fainos ás 06.45 h da mañá e ás 18.30 h da tarde.

Seguindo esa premisa de tentar darlles o máximo benestar aos animais, en ambos os dous lotes teñen cadanseu cepillo rascador.

As vacas secas e as xovencas a partir dos 5-6 meses de xestación téñenas xuntas e tamén descansan en cubículos de serraduras. Porén, así que chega a primavera tanto este lote como o das xovencas con preñez diagnosticada saen para unha finca que teñen pegada á nave e aí están ata que volve o inverno.

A recría máis nova téñena distribuída en varios lotes por idades e ata o ano dorme en cama quente de palla.

ALIMENTACIÓN

En A Pradeira fan unicamente dúas racións *unifeed*, unha para vacas en mudura e outra para secas e xovencas.

O millo é o protagonista absoluto da ración de leite, cuxa composición é a seguinte: 35 kg de silo de millo, 9 kg de silo de herba, 1 kg de herba seca e 10 kg de penso.

Para as xovencas e as secas elaboran outra mestura que leva 4 kg de herba seca, 10 kg de silo de her-

Enchen os cubículos de serraduras unha vez á semana

ba e 6 kg de silo de millo. As próximas ao parto inxiren, a maiores, un penso de secas que lles proporciona unha achega de sales aniónicas para favorecer o parto e a expulsión da placenta. Explica Raquel que ese penso tamén lles axuda a incrementar o nivel de proteína “para que a vaca, cando empece a comer a ración de lactación, non sufra ese cambio tan brusco de achega de proteína, e os problemas de calloiro se minimicen”.

O servizo de carro préstallelo a CUMA Caxocer; diariamente acode á explotación e fai ambas racións. “Como o noso carro ten moitos quilómetros de ruta, porque a cooperativa está integrada por nove gandeiros de tres concellos veciños, o que facemos é que un día empeza aquí e ao día seguinte no outro extremo, de xeito que un día vén ás 7 da mañá e ao día seguinte, ao mediodía. Entón xogamos un pouco coas cantidades para evitar que quede comida no presebe”, conta.

COIDADO DA RECRÍA

Raquel encárgase de todo o relacionado co manexo e a alimentación da recría. Consciente de que as primeiras horas son cruciais para o futuro rendemento produtivo dos animais, procura administrarlles o calostro o antes posible. Se a cría nace cerca da hora do muxido, esperan para que tome o leite da nai; en caso contrario, sempre teñen calostro conxelado. Se lles custa bebelo, fan uso da sonda para asegurar unha inxestión mínima de dous litros na primeira toma. “Darlles ese calostro é vital para eles, porque non teñen defensas e é así como as collen”, sostén.

A sala de muxido quedóuselles pequena para o número de cabezas actual

Os primeiros días optan por alimentalos con leite da nai, a non ser que esta se atope en mal estado e haxa que medicala, e logo co doutra calquera. “Un leite comprado non vai achegar os mesmos compoñentes que un leite de nai; o que si procuro é que sexa sempre a mesma vaca, porque se cambias moito de animal, nótano”, comenta. Tamén aclara que para previr diarreas cómpre prestarlle moita atención á temperatura de consumo, é dicir, evitar que o tomen frío, e non pasarse coas cantidades.

Desde o terceiro día de vida xa lles poñen un penso para becerros lactantes a libre disposición e así continúan ata a desteta, que lles fan ás seis semanas. Arredor das oito semanas abandonan os boxes individuais e son trasladados ao primeiro lote colectivo, onde lles proporcionan herba seca, outro penso máis avanzado e mestura das vacas de leite, tendo coidado coas cantidades para evitar problemas dixestivos derivados dun exceso de proteína.

Nos seguintes lotes continúan tendo herba seca ad libitum, aínda que a partir dos catro meses empezan a comer da ración de xovencas. Así, pouco a pouco, vanlles reducindo a mestura de produción ata que con 6-7 meses xa quedan unicamente coa de xovencas.

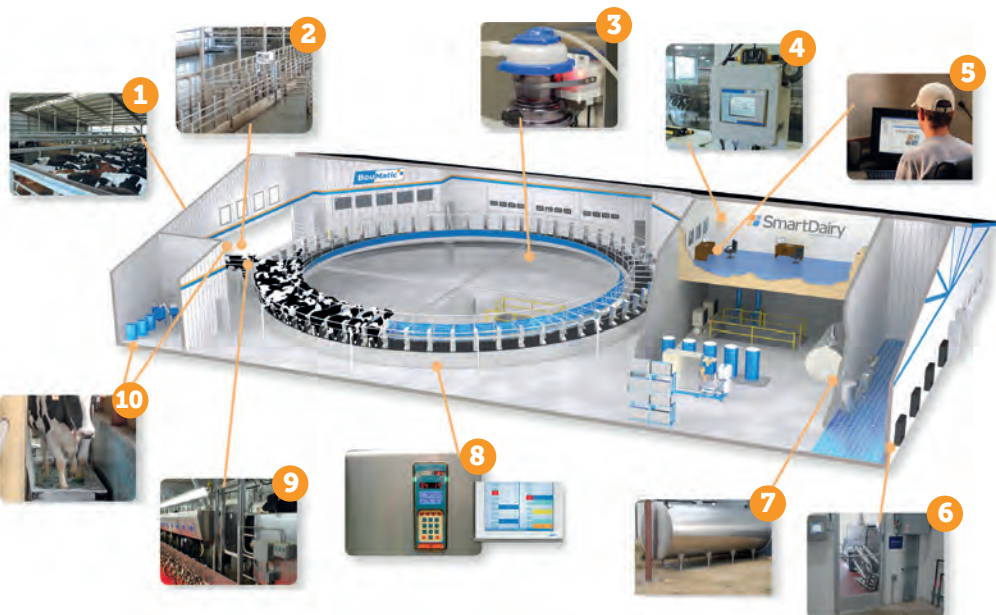
USO RESPONSABLE DE ANTIBIÓTICOS

Desde hai un ano aplican a terapia selectiva de secado e os resultados están sendo moi favorables. “Procuro facer os secados despois do control leiteiro dese mes, porque como aos dous días tes os resultados colgados na páxina do Cegacol xa ves as células que ten a vaca; se se ►►

SALA ROTATIVA

XPEDIA 360EX

SmartDairy™
MANAGEMENT SYSTEMS

1. Puerta de control del rebaño
2. Puerta de clasificación
3. Medidor SmartControl™
4. Automatización de instalaciones
5. Sistema de gestión

6. Carga directa
7. Control del tanque
8. TouchPoint™ y ViewPoint™
9. ISO RFID
10. Lavado de pezuñas

Sistema de automatización SmartDairy™

ViewPoint™

TouchPoint™

SmartMeter™

Pol.Industrial Pedrapartida, parcela 17, 15316 Coirós • Tlf: 981.77.45.00
Rúa da Feira 13, 15680 Ordes • Tlf: 981.68.21.95 • E-mail: frior@frior.com

GRUPANOR CERCAMPO S.A.
C/Azufre, 4 · 28850 Torrejón de Ardoz (MADRID)
Tlf: 91 656 17 48 · Móv.: 609 227 617
pedrojdz@grupacer.com · www.grupacer.com

trata dunha que non tivo mamite e as células están baixas, pois automaticamente lle pos tapón e sae do lote”, expón Carmen.

Mais non é este o único caso no que están apostando por un uso máis responsable de antibióticos. “O noso veterinario insiste en non tratar os animais á mínima, incluso cando empezan a ter algo de catarro ou unha diarrea lles esperamos dous ou tres días e moitas veces empezan a recuperarse eles sós. Non hai por que medicalos se realmente non é necesario. Estámonos habituando a facelo así e a ver que tal”, sinala Raquel.

REPRODUCCIÓN E XENÉTICA

Ás xovencas practícanlles a primeira inseminación entre os 14 e os 15 meses e ás vacas, entre os 60 e os 90 días posparto, excepto ás primíparas, que lles esperan un pouco máis, posto que alcanzan o pico de lactación máis tarde. A media de inseminacións por preñez é de 2 nas xovencas e de 2,3 nas vacas. No caso das xovencas, cómpre sinalar que empregan seme sexado nas dúas primeiras inseminacións.

Tanto Carmen coma Raquel coinciden ao afirmar que prestándolles atención aos movementos dos animais lles resulta sinxelo saber cando están en celo, co cal non precisan de ningunha axuda externa para detectalos. Tampouco fan sincronización de celos, a non ser que a femia en cuestión teña algún problema de fertilidade.

O número medio de partos do rabaño é de 2,5. “Foise eliminando moito gando que igual podía seguir no establo, pero como non

► JESÚS: “OS VECIÑOS FORON CERRANDO E NÓS FOMOS COLLENDO AS FINCAS AGRUPADAS. AÍNDA ASÍ, SEGUEN SENDO PEQUENIÑAS, PORQUE AOS MARCOS NON SE LLES PODE TOCAR, ISTO AQUÍ É SAGRADO”

había máis sitio...”, di Carmen. Ademais dos animais de desvelle, están vendendo vacas de primeiro parto: “Este ano vendemos unhas oito. Agora mesmo, se nos conceden o plan de mellora, tampouco nos interesa vender tantas, porque as queremos meter a producir...”, engade.

No ámbito xenético buscan “animais lonxeivos, bastante correctos morfoloxicamente e cada vez máis inmunes a enfermidades e a problemas de fertilidade”, conta Carmen. En cambio, non seleccionan por produción: “A día de hoxe penso que estamos ben así. A todo o mundo nos gusta que as vacas dean moito leite pero, se dan moito, ao final tamén se acaban un pouco antes. O que si buscamos é que teñan poucas células somáticas e si graxa e proteína”, afirma. A produción actual é de 35,5 litros vaca/día, cun 4 % de graxa e un 3,30 % de proteína; o recuento celular aproxímase ás 133.000 cél./ml.

Empregan tanto touros xenómicos coma probados e decántanse pola xenética canadense, aínda que tamén traballan cos nacionais de Xenética Fontao.

O ICO do rabaño é de 2.988 puntos e a cualificación morfolóxica, de 80.

AGRICULTURA E MAQUINARIA

O principal hándicap desta explotación é a gran cantidade de predios nos que se divide a súa superficie agrícola. “É un problema gordo que

temos, porque se vos digo que en 72 hectáreas traballamos 350 parcelas...”, lamenta Jesús, que é quen se ocupa das tarefas do campo coa axuda do empregado. Porén, admite que son uns privilexiados en comparanza con outros gandeiros da zona, “porque aquí os veciños foron cerrando case todos e nós fomos collendo as fincas agrupadas. Aínda así, seguen sendo pequeniñas, porque aos marcos non se lles pode tocar, que isto aquí é sagrado”, asevera.

Cultivan millo nunhas 35 hectáreas e no resto teñen pradeira permanente, que van rotando cando lles toca renova-las. A produción de millo aproxímase ás 60 t/ha.

Os únicos traballos que externalizan son o picado e o transporte das forraxes para os ensilados. Parte da maquinaria téñena en propiedade (tractor, cisterna, segadora, restrelo, arado...), outra parte téñena na CUMA Caxocer e para algúns labores botan man de apeiros da cooperativa Coreber, da que son socios.

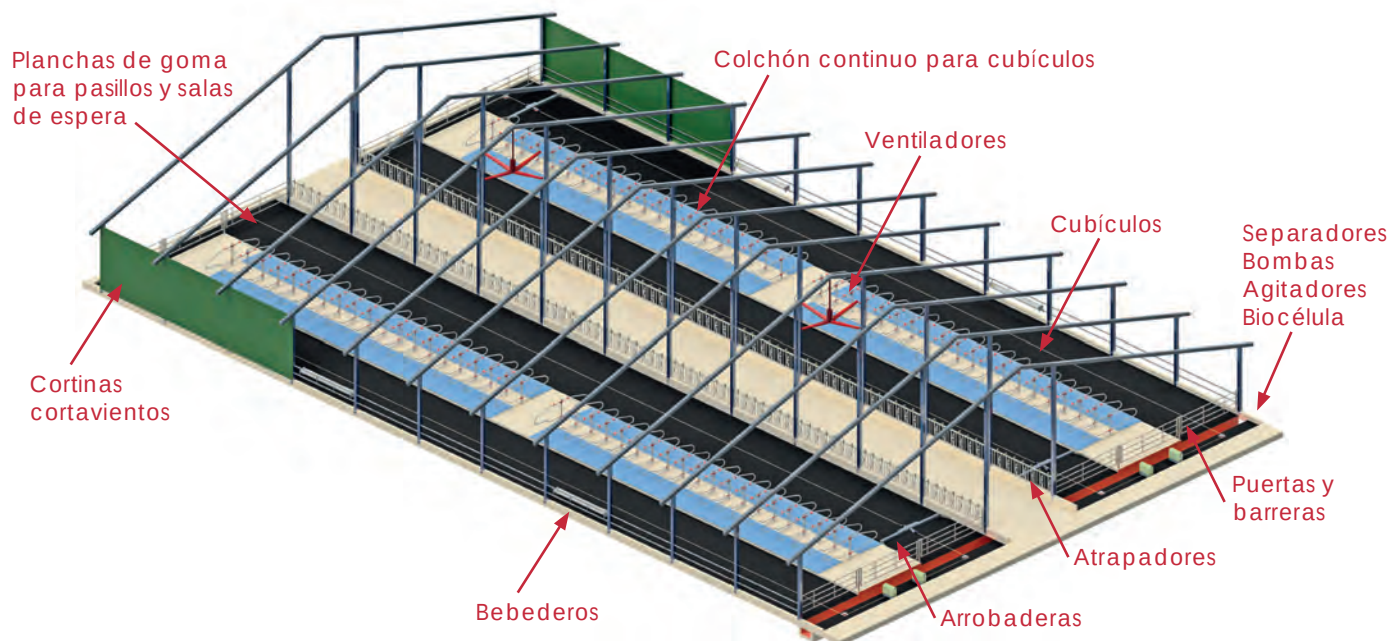
VENDA DO LEITE E COOPERATIVISMO

O leite recóllello Coreber, que é primeiro comprador. Ao ser socios, non teñen contrato de compravenda e o valor do leite vaise marcando segundo as tendencias do mercado. O prezo actual é de 32 céntimos/litro + calidades + IVE.

Coreber tamén lles subministra diversas mercancías para a granxa e préstalles asesoramento técnico para o campo. ►►

etxeholz

TODO LO QUE NECESITAS PARA TU GRANJA

DISTRIBUIDOR AUTORIZADO PARA TODA ESPAÑA DE:

JOURDAIN

Nº 1 MUNDIAL DEL TUBULAR PARA BOVINOS

ATRAPADORES | COMEDEROS | BARRERAS
BOXES TERNEROS | CUBÍCULOS
MANGAS DE MANEJO | TOLVAS | CONTENCIÓN

Bebederos para establo y campo para todo tipo de ganado
Casetas y parques para para terneros
Pediluvios, carretillas, etc

Arrobaderas para pasillos y canales
Colchón continuo para cubículos
Bebederos de acero inoxidable

Planchas de goma para todo tipo de soluciones:
Salas de ordeño, salas de espera, pasillos de arrobadera, vacas atadas

Separadores
Bombas
Agitadores
Biocélulas

Polígono Comarca II, Calle A, 17; 31191 Barbatáin, Navarra

Tfno 948 98 33 90 | Móvil 659594742

www.etxeholz.net | etxeholz@etxeholz.net

Coa construción do establo novo prevén eliminar os problemas de estrés por calor que sofren os animais no verán

Os comedeiros límpanse todos os días antes de que veña o carro

A fosa de xurro, de 2.100.000 l de capacidade, téñena cuberta desde hai tres anos

► CARMEN: “EU SEMPRE LLE OÍN A MEU PAI QUE EL TIÑA O MELLOR CHOIO DO MUNDO E TI, SE OES ISO DESDE PEQUENA, PENSAS QUE ALGO TERÁ E VAS PROBAR”

CALIDADE DE VIDA E TEMPO LIBRE

Con moita convicción, Carmen expresa que na actualidade esta profesión ten calidade de vida e resalta que traballar na explotación lle permite conciliar as súas facetas laboral e familiar: “Eu teño unha nena e vouna buscar á escola todos os días, como con ela, lévoa a actividades e vouna buscar; inda que teña que facer os dous muxidos, dáche tempo”.

En canto a traballar nas fins de semana, Raquel salienta que a gandería non é o único emprego que implica esta obriga e réstalle importancia. “Ti vas ao centro de saúde e hai xente traballando, vas tomar un café a un bar e hai xente traballando... Evidentemente, non as traballamos todas, imos rotando”, reflexiona.

O empregado libra unha fin de semana si e outra non, e a semana que lle tocar traballar libra un día no medio. En función diso, Carmen e Raquel van organizando os seus descansos. Se a unha lle apetece coller unha fin de semana enteira, cóllea; se non, adoitan repartila. Jesús, en cambio, ten un horario máis libre. “Meu pai é independente, é xubilado activo, entón el vén cando quere e marcha cando lle peta, iso é o que di el”, comenta entre risas Carmen. “Aínda que despois vén todos os días”, engade Raquel.

PERSPECTIVAS DE FUTURO

Carmen é contundente con respecto ao porvir: “Futuro isto ten, iso téño clarísimo, se non xa non pensariamos en ampliar nin en seguir aquí”.

Por iso, aínda que puidesen volver elixir un futuro profesional, as dúas seguirían apostando pola gandería. “Volvería facer o mesmo que fixen, traballar fóra e retornar aquí”, sostén Carmen, que anos atrás preparou unhas oposicións da rama administrativa e chegou a traballar unha tempada no Sergas cubrindo prazas vacantes. Ao anterior, Raquel agrega: “Aprendes moito traballando fóra, tendo xefes, e tamén che serve para valorar máis o que tes aquí”. “Tamén depende moito do que che inculquen. Eu sempre lle oín a meu pai que el tiña o mellor choio do mundo e ti, se oes iso desde pequena, pensas que algo terá e vas probar”, reflexiona Carmen. “E malo non é, pois xa está”, conclúe Raquel. ■